

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la admiterea recursului declarat de Elena Voloșina-Donciuc,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, în interesele Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 54/39, împotriva Elenei Voloșina-Donciuc cu privire la încasarea datoriei,

împotriva încheierii din 14 noiembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău,

*(Dosarul nr. 2r-181/25
PIGD Nr.2-21150278-01-2r-14052025)*

Respingerea cererii de repunere în termenul de declarare a apelului, fără a fi analizate toate circumstanțele. Restituirea neîntemeiată a cererii de apel în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. I. Pulbere)
Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Anton, O. Cojocaru, A. Cașcaval)

18 iunie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de Elena Voloșina-Donciuc,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Oxana Parfeni

Gheorghe Stratulat, *judcători*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 8 octombrie 2021, Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, în interesele Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 54/39, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Elenei Voloșina-Donciuc cu privire la încasarea datoriei.

2. Prin hotărârea din 25 ianuarie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă acțiunea depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, în interesele Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 54/39.

3. La 3 iulie 2024, Elena Voloșina-Donciuc a declarat apel împotriva hotărârii din 25 ianuarie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului, admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

4. Prin încheierea din 14 noiembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de repunere în termen depusă de Elena Voloșina-Donciuc și s-a restituit cererea de apel, ca fiind depusă în afara termenului legal. S-a încetat procedura în ordine de apel și s-a explicat că nu se mai admite de a se adresa cu o altă cerere de apel.

5. La 8 aprilie 2025, Elena Voloșina-Donciuc a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 14 noiembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acesteia, casarea încheierii instanței de apel cu repunerea în termenul de contestare cu apel și restituirea cauzei la rejudecare, în ordine de apel.

6. În argumentarea recursului a indicat că cererea de chemare în judecată a fost examinată în procedura cererilor cu valoare redusă fără participarea

părților, iar dispozitivul hotărârii judecătorești la recepționat abia la 4 iunie 2024, prin oficiul poștal.

7. A menționat că inițial cererea de chemare în judecată a fost în examinare la judecătorul Victoria Sanduța, data ședinței fiind stabilită pentru 3 martie 2022, ședință care nu a avut loc ținând cont de faptul că, prin dispoziția nr. 5 din 2 martie 2022 emisă de Comisia pentru Situații excepționale a Republicii Moldova s-a dispus suspendarea de drept a examinării de către instanțele de judecată a cauzelor civile pe o perioadă de 60 de zile. Ședința de judecată din 3 martie 2022 nu a avut loc, iar data, ora și locul următoarei ședințe urma să fie stabilită de către judecător și comunicată legal participanților la proces. De la acea ședință nu a mai fost informată despre data următoarei ședințe, în special nu a primit nici o informație despre data ședinței de judecată de la noul judecător dl Igor Pulbere, căruia i s-a repartizat repetat dosarul.

8. A precizat că, prima instanță, judecătorul Igor Pulbere i-a expediat dispozitivul hotărârii judecătorești din 25 ianuarie 2024, prin intermediul oficiului poștal, la 4 iunie 2024 (deci peste cinci luni), fiindu-i îngrădit dreptul său de a contesta hotărârea judecătorească în termen.

9. A opinat că concluzia instanței de apel precum că cererea de repunere în termen a apelului este nefondată, or, prin această concluzie i se îngrădește accesul la justiție.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

10. Art. 424 alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.”

11. Art. 425 din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

12. Art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.”

13. Art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: b) să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.”

14. Art. 100 alin. (1), (1¹) din Codul de procedură civilă:

„Cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară. Cererea de chemare în judecată și actele de procedură ale instanței de judecată se comunică autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, la care aceștia sînt conectați prin adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată, în mandatul de avocat, în alte acte ce atestă utilizarea poștei electronice. Actele de procedură expediate prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor se consideră comunicate.”

15. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

16. Art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.”

17. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

18. Art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. (3) Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.”

19. Art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă:

„Persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. (3) La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). (4) Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.”

20. Art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă: b) apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.”

21. Art. 374 alin. (4) lit. a) din Codul de procedură civilă:

„După primirea cererii de apel, procedura de apel încetează din oficiu sau la cerere dacă instanța de apel constată că: a) apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen sau instanța de apel a respins cererea de repunere în termen.”

22. Art. 276³ alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă:

„Procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă. Judecătorul poate dispune citarea participanților la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părți de a examina cererea în ședință publică. În termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată și a înscrisurilor anexate, inclusiv în cazul comunicării prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, pârâtul prezintă instanței judecătorești și reclamantului o referință, precum și copii de pe înscrisurile necesare.”

23. Art. 276⁴ alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„Hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanței judecătorești și se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor.”

24. Art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.”

25. Art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

26. Cu referire la termenul de declarare a recursului prevăzut de art. 425 din Codul de procedură civilă, instanța de recurs reține, că încheierea Curții de Chișinău a fost pronunțată la 14 noiembrie 2024, fiind expediată participanților la proces, la 11 martie 2025, prin intermediul oficiului poștal (f.d.162). Însă date privind recepționarea acesteia de către recurentă la materialele cauzei lipsesc. Prin urmare, recursul depus la 8 aprilie 2025, este în interiorul termenului legal.

27. În continuare, din actele dosarului rezultă că instanța de fond a examinat cauza civilă după procedura cererilor cu valoare redusă, reglementată potrivit capitolului XXII din Codul de procedură civilă.

28. Inițial, cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, în interesele Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 54/39, împotriva Elenei Voloșina-Donciuc cu privire la încasarea datoriei, a fost repartizată judecătorului Victoria Sanduța.

29. Ulterior, la 28 septembrie 2022, cauza civilă respectivă a fost redistribuită judecătorului Igor Pulbere (f.d.38).

30. Prin încheierea din 6 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a comunicat părților despre examinarea cauzei civile, în procedura cererilor cu valoare redusă (f.d.9).

31. Judecătoria Chișinău, sediul Centru, a adoptat dispozitivul hotărârii la 25 ianuarie 2024.

32. Conform scrisorii de expediere, Judecătoria Chișinău, sediul Centru a expedit Elenei Voloșina-Donciuc copia dispozitivului hotărârii, prin intermediul oficiului poștal, la 24 aprilie 2025 (f.d.43). Însă, date privind recepționarea acesteia la materialele cauzei lipsesc.

33. Conform dispozițiilor art. 276⁴ alin. (3) din Codul de procedură civilă stabilesc în mod expres obligația instanței de a comunica participanților la proces hotărârea judecătorească, iar lipsa la materialele cauzei a probelor care ar confirma comunicarea actului judecătoresc, nu poate fi imputată părții în proces.

34. În context, instanța de apel nu a reținut argumentul apelantei precum că nu a cunoscut despre existența hotărârii instanței de fond, menționând că citația expedită în adresa Elenei Voloșina-Donciuc a fost recepționată la 29 octombrie 2021, fapt confirmat prin avizul de recepție/livrare.

35. Completul de judecată apreciază aceasta poziție a instanței de apel ca fiind eronată, or, citația recepționată de Elena Voloșina-Donciuc la 29 octombrie 2021 (f.d.22), i-a fost expedită inițial, cauza fiind în procedura judecătorului Victoria Sanduța.

36. Ulterior, redistribuirii cauzei, Elena Voloșina-Donciuc nu a fost înștiințată despre încheierea instanței de judecată din 6 decembrie 2022, prin

care s-a comunicat părților despre examinarea cauzei în procedura cererilor cu valoare redusă, fără participarea părților (f.d.39).

37. Este de remarcat că ulterior redistribuirii cauzei, judecătorului Igor Pulbere, nici un act procedural nu a fost comunicat recurentei Elenei Voloșina-Donciuc. Atât referitor la încheierea din 6 decembrie 2022 privind judecarea cauzei în procedura cererilor cu valoarea redusă, precum și la hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, nu există dovada recepției lor de către destinatari.

38. În așa mod, instanța de apel a omis să ofere o argumentare suficient de convingătoare din perspectiva respingerii temeiurilor invocate de către apelantă în cererea de repunerea în termen și nu a luat în calcul circumstanțele esențiale pentru examinarea justă și obiectivă a cauzei.

39. Completul de judecată reamintește că articolul 6 § 1 din Convenție implică, din partea „instanței”, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, a argumentelor și a probelor prezentate de către părți (Perez v. Franța [MC], nr. 47287 / 99, § 80, CEDO 2004-I, și Loupas v. Grecia, nr. 21268/16, § 37, 20 iunie 2019, cauza Capacchione v. Republica Moldova, 30 noiembrie 2021, § 19).

40. Astfel fiind, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție califică drept prematură soluția Curții de Apel Chișinău de respingere a cererii depuse de Elena Voloșina-Donciuc, cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și, prin urmare, de restituire a cererii de apel depuse de Elena Voloșina-Donciuc împotriva hotărârii din 25 ianuarie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depus în afara termenului legal.

41. Totodată, Completul de judecată menționează că contrar prevederilor legale, instanța de apel nu a delimitat procedura de restituire a cererii de apel de procedura de încetare a apelului și, în final, a emis o încheiere contradictorie, în același timp în partea dispozitivă a încheierii s-a dispus restituirea cererii de apel în baza dispozițiilor art. 369 alin. (1) lit. b), și, concomitent, încetarea procedurii în ordine de apel în temeiul art. 374 alin. (4) lit. a) din Codul de procedură civilă.

42. Prin urmare, întru evitarea încălcării dreptului recurente la un proces echitabil și accesului la justiție, pentru apărarea drepturilor procedurale legitime ale acestora, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

conchide că cererea de recurs depusă împotriva încheierii din 14 noiembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău este întemeiată și urmează a fi admisă, cu restituirea cauzei spre rejudecarea problemei soluționate prin încheierea casată, în același complet de judecată.

43. În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Admite recursul declarat de Elena Voloșina-Donciuc.

Casează încheierea din 14 noiembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” în interesele Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 54/39 împotriva Elenei Voloșina-Donciuc cu privire la încasarea datoriei, cu restituirea cauzei la Curtea de Apel Centru, pentru rejudecarea problemei soluționate prin încheierea casată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Gheorghe Stratulat